

samfundet sørger for at inddrage de mennesker i et fællesskab.

Det nytter jo ikke noget, at vi stiller nok så mange klubber og fritidstilbud til rådighed for unge mennesker, hvis det, der er deres problem, er, at de bliver udelukket af andre unge menneskers fællesskab. Det stiller nogle særlige krav til de andre unge om, at de også er sig deres ansvar bevidst over for de unge mennesker, der har nogle problemer.

Det samme gælder for vores arbejdspladser. Hvis det er et problem, at man ikke kan få et arbejde, jamen så er det jo ikke nok, at vi laver beskæftigelsestilbud, aktiveringsordninger til de mennesker, der har brug for, at der deres ressourcer og have et arbejde. Så kræver det, at man også på den arbejdsplads, hvor man selv er, er langt mere rummelig, når man snakker ansættelsespolitik og om at lukke andre ind på en arbejdsplads. Det stiller nogle helt andre og nye og meget stærke, krævende krav til vores ansvarsfølelse, hvis vi skal sørge for, at de mennesker, der er lukket ude af samfundet, også kommer ind og får en plads.

Så når vi snakker videreudvikling af det moderne velfærdssamfund, så er kravene til, at vi alle sammen føler et medansvar for at få løst nogle af de problemer, som vi stadig væk har i vores velfærdssamfund, meget stærke og fuldstændig afgørende for, at vi er i stand til at løse dem. Derfor har det jo været vigtigt for regeringen både at sørge for at styrke virksomhedernes sociale ansvar og arbejde for, at der kommer flere skånejob. Det har været vigtigt, at vi har arbejdet for at styrke det frivillige sociale arbejde, at forbedre familiernes vilkår for at tage vare på hinanden og børnene i familierne, men det er også vigtigt, at man styrker den enkeltes ansvar.

En af de måder, man gør det på, er ved at sørge for, at det kan betale sig at arbejde, at man selv har en tilskyndelse til at tage et ansvar for sit eget liv og få et arbejde. Og mange af de omstillinger, der har været gennemført og er planlagt, når det drejer sig om de ydelser, folk får, har jo haft den målsætning, at det skal kunne betale sig at arbejde.

Alle de forskellige målsætninger for udvikling af velfærdssamfundet skal selvfølgelig ses i sammenhæng med hele den økonomiske politik, og på en række andre områder skal der selvfølgelig også stadig væk være en forstærket indsats.

Man kan sige, at socialpolitikken har vigtige forudsætninger i arbejdsmarkeds-, uddannel-

ses- og sundhedspolitikken, at der er brug for en bedre koordinering mellem kommuner og amter, at der er brug for, at pengene på alle områder bliver brugt så effektivt som muligt, så vi får noget mere for dem, at der bliver skabt råderum for nye tiltag gennem omprioriteringerne, at der bliver sikret en bedre balance imellem udgifter til overførsels- og serviceydelser, og at der er en øget kvalitet i forvaltningen i servicen til borgerne.

Man kan sige, at den samlede overskrift for en fornyelse af velfærdssamfundet er, at der er brug for alle, at alle skal have ret til og mulighed for at være med på deres måde, at det også angår os alle, at vi alle sammen har et ansvar, at vi påtager os et ansvar for at forebygge og løse de sociale problemer, der er, og at det angiver nogle vigtige grundholdninger i regeringens politik for velfærdssamfundets nutid og fremtid.

Vi skal huske, at alle er gode til et eller andet, og at de skal have mulighed for at udvikle og udnytte deres evner og kompetence, samt at vi også alle sammen på et eller andet tidspunkt kan blive svage eller svagtstillede og have brug for velfærdssamfundets hjælp. Man kan sige, at velfærdssamfundets fremtid i sidste instans afhænger af, hvorvidt vi er villige til at påtage os ansvaret for os selv og hinanden, og hvorvidt vi er villige til at udvise solidaritet med de svage iblandt os og gøre deres velfærd til en forudsætning for vores egen. Regeringen agter at gøre sit til, at vi bevarer og udvikler denne villighed.

Forhandling

Bruno Jerup (EL):

Jeg vil gerne takke statsministeren og socialministeren for deres besvarelse, og jeg kan i hvert fald konstatere, at der heldigvis er en række gode elementer i ministrenes taler, som Enhedslisten kan tilslutte sig. Der er også et par elementer, som vi er mindre varme på, men det vil komme i min tale nu.

Denne debat og alle vores sociale love ville jo være ganske overflødig, hvis vi havde et samfund, som i alle forhold var socialt, og alle love var sociale i deres grundlæggende sigte, men det er jo desværre ikke tilfældet. Hvis udviklingen af de sociale budgetter var målestokken, så er der noget, der tyder på, at velfærds- og socialpolitikken er blevet et stadig mere og mere